

การบริหารจัดการกิจกรรมปั่นจักรยานส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา The Management of Cycling Activity for Tourism in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

พงษ์ศักดิ์ พัวพรพงษ์¹ บังอร โกศลปริญญานันท์²

ราณี จีนสุทธิ³ และหทัยภัทร จีนสุทธิ⁴

Phongsak Poupornphong¹ Bungorn Kosonparinyananta²

Ranee Jeansuti³ and Hataipat Jeansuti⁴

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมปั่นจักรยานส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการบริหารจัดการ กิจกรรมปั่นจักรยาน การท่องเที่ยว และนำเอาข้อมูลจากกิจกรรมปั่นจักรยานเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาวิเคราะห์องค์ประกอบที่เป็นการบริหารจัดการในการใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยวให้เป็นกิจกรรมดี ๆ กิจกรรมหนึ่งที่ทำให้มีผู้คนหันมานิยมทำกิจกรรมปั่นจักรยานมากขึ้น องค์ประกอบการบริหารจัดการกิจกรรมปั่นจักรยานส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์ รูปแบบ ความเหมาะสมของสถานที่ การจัดเส้นทาง และการอำนวยความสะดวกและดูแลระหว่างการจัดการกิจกรรมของทีม Staff องค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้มีความสำคัญอย่างมาก มีความท้าทายและมีความจำเป็นเพื่อนำไปสู่การเสนอแนวทางในการบริหารจัดการกิจกรรมปั่นจักรยานส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอย่างเป็นระบบ และใช้เป็นแนวทางสำหรับพื้นที่ต่างๆ ที่สนใจนำไปใช้ในการพัฒนากิจกรรมปั่นจักรยานส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ: การบริหารจัดการกิจกรรม การปั่นจักรยาน การท่องเที่ยว

Abstract

The article presents the concept of the management of cycling activity for tourism in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. To study the concepts, management's theories, cycling activity and tourism. This study in which quantitative data collected from the cycling activity for tourism in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, could be the good activity that invited more people to join. The management elements in cycling activity for tourism in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province included public relations, activity's approach, the place, bicycle route, and convenience and care from staff. These elements

¹ มูลนิธิสุริยะ The Sun Foundation

E-mail : phongsak.poup@gmail.com

² มูลนิธิสุริยะ The Sun Foundation

E-mail : kobungom@hotmail.com

³ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา The Teachers Council of Thailand

E-mail : jeansutiranee@gmail.com

⁴ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 นนทบุรี

The Secondary Educational Service Area Office 3 Nonthaburi

E-mail : hataipat@gmail.com

that were very important, could be challenging options and were essential to be used as systematic management approach for next administrative plans of cycling activity for tourism in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province and the other areas that were interested in the development of next cycling activity for tourism.

Keywords: Management of activities, Cycling activity, Tourism

วันที่รับบทความ : 18 พฤศจิกายน 2564

วันที่แก้ไขบทความ : 23 กุมภาพันธ์ 2564

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 19 มีนาคม 2564

1. บทนำ

ในประเทศไทยมีช่วงหนึ่งที่เทรน “จักรยาน” เป็นกระแสแรงมาก คือ กิจกรรมปั่นจักรยานเฉลิมพระเกียรติ ถือว่าเป็นกิจกรรมที่ทุกคนปลื้มปิติที่ได้ทำดี ไม่ว่าจะด้วยในโอกาสใดๆ ก็ตาม อย่างเช่น ในปี 2558 ประวัติศาสตร์ชาติไทยและสถิติโลกกินเนสส์เวิลด์เรคคอร์ด หรือกินเนสส์บุ๊ก มีการบันทึกไว้ว่า สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ซึ่งในขณะนั้นพระองค์ดำรงพระอิสริยยศ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้ทรงจักรยานพระที่นั่งนำประชาชนทั่วประเทศปั่นจักรยานในกิจกรรมปั่นเพื่อแม่ (Bike for Mom) เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2558 เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสสมทวงเฉลิมพระชนมพรรษา ต่อเนื่องปีเดียวกัน เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2558 มีกิจกรรมปั่นเพื่อพ่อ (Bike for Dad) เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสสมทวงเฉลิมพระชนมพรรษา กิจกรรมปั่นจักรยาน ปั่นเพื่อแม่ (Bike for Mom) และปั่นเพื่อพ่อ (Bike for Dad) ทำให้ประชาชนทั้งประเทศแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ความรักที่มีต่อสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ตลอดจนเป็นการกระทำที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เสริมสร้างสุขภาพของประชาชนในการออกกำลังกาย และมีน้ำใจนักกีฬา สำหรับการปั่นจักรยานเฉลิมพระเกียรติในแต่ละพื้นที่นั้นได้มีการจัดขึ้นมาในหลากหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นการปั่นจักรยานเฉลิมพระเกียรติแบบกิจกรรม หรือจะเป็นการปั่นจักรยานเฉลิมพระเกียรติแบบมาราธอน ทั้งสองสิ่งนี้ก็ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมดีๆ กิจกรรมหนึ่งที่ทำให้มีผู้คนหันมานิยมทำกิจกรรมปั่นจักรยานมากขึ้น

มีผู้คนรักในการขี่จักรยานกันมากขึ้น และมีผู้ที่สนใจในเรื่องการปั่นจักรยานนำมาทำกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมปั่นเพื่อออกกำลังกาย กิจกรรมปั่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว กิจกรรมปั่นเพื่อสุขภาพ กิจกรรมปั่นเพื่อรณรงค์ด้านยาเสพติด กิจกรรมปั่นเพื่อลดโรคร้าย เป็นต้น ล้วนแต่ช่วยส่งเสริมให้คนไทยมีสุขภาพดี ห่างไกลโรค และวงการจักรยานดีขึ้น ทำให้เศรษฐกิจฟื้นฟู มีการค้าขายจักรยานมากขึ้น รวมไปถึงมีการคิดประดิษฐ์ สร้างสรรค์ประเภทจักรยานต่างๆ เกิดขึ้น เช่น จักรยานเสือหมอบ จักรยานภูเขา เป็นต้น เพื่อตอบสนองการขี่ของนักปั่นจักรยานบนท้องถนน

กิจกรรมปั่นจักรยานในพระนครศรีอยุธยาได้รับความสนใจจากชาวพระนครศรีอยุธยา และคนที่รักการปั่นจากจังหวัดใกล้เคียงหรือจากจังหวัดอื่นๆ ซึ่งมีจำนวนนักปั่นจักรยานเพิ่มมากขึ้นทุกๆ ปี แต่กิจกรรมการใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว ยังขาดการส่งเสริมการใช้จักรยาน ควบคู่กับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เป็นระบบ เพื่อเป็นการลดปัญหาเรื่องดังกล่าว ทำให้ผู้เขียนสนใจเขียนบทความเรื่อง การบริหารจัดการกิจกรรมปั่นจักรยานส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำไปสู่การเสนอแนวทางในการบริหารจัดการกิจกรรมปั่นจักรยานส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอย่างเป็นระบบ และใช้เป็นแนวทางสำหรับพื้นที่ต่างๆ ที่สนใจนำไปใช้ในการส่งเสริมพัฒนาจักรยานส่งเสริมการท่องเที่ยวต่อไป

2. การบริหารจัดการกิจกรรม

มีนักศึกษากล่าวถึงการบริหารจัดการกิจกรรม ดังนี้

เกษม จันทร์แก้ว (2540) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง ศิลปะการดำเนินการนำวัตถุประสงค์สู่ระบบด้วยระบบกระบวนการผลิตจนได้ผลผลิตตามที่กำหนดไว้ การบริหารจึงเป็นการดำเนินการให้ทุกโครงการทำหน้าที่สัมพันธ์กัน เป็นเรื่องยากที่

จะทำให้เกิดการผสมผสานกันถ้าไม่วางแผนการดำเนินการที่ดี ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่วางแผนบริหารอย่างไร ผู้บริหารมีหน้าที่ อำนาจการ (Directing) ตามอำนาจหน้าที่จากหน่วยงาน (Organizing) ที่เป็นผู้รับผิดชอบควบคุม (Controlling) ในการนำแผนงาน (Planning) ที่ได้กำหนดไว้แล้วไปดำเนินการร่วมกับทรัพยากร (Assembling Resource) ทำให้การผลิตหรือการใช้ปัจจัย การบริหาร (ได้แก่ คน งบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สวัสดิการ ฯลฯ) ก่อให้เกิดผลผลิตขั้นสุดท้าย ซึ่งสอดคล้องกันกับ เซอร์เมอร์ฮอร์น (Schermmerhorn, 1999) กล่าวว่า การบริหาร คือ กลุ่มของกิจกรรม ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การสั่งการ (Leading/ Directing) หรืออำนาจการ และการควบคุม (Controlling) ซึ่งจะมี ความสัมพันธ์โดยตรงกับทรัพยากรขององค์กร (6M's) เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุ ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลครบถ้วน

นอกจากนี้ สมคิด บางโม (2546) กล่าวว่า การบริหารส่วนใหญ่จะนึกถึงการบริหารราชการ คำศัพท์ที่ใช้มี 2 คำ คือ การ บริหาร (Administration) นิยมใช้กับการบริหารราชการหรือการจัดการเกี่ยวกับนโยบาย ศัพท์อีกคำหนึ่ง คือ การจัดการ (Management) นิยมใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชนหรือการดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามคำว่า “การบริหาร” กับคำว่า “การจัดการ” ใช้แทนกันได้ มีความหมายเหมือนกัน อีกทั้งกล่าวว่า การบริหาร มีองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้ คน หรือบุคคล (Man) เป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารงาน หน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ จำเป็นต้องมีคนที่ปฏิบัติงาน ผลงานที่ดี จะออกมาได้ต้องประกอบด้วยบุคคลที่มีคุณภาพและมีความรับผิดชอบต่อการหรือหน่วยงานนั้นๆ อีกองค์ประกอบหนึ่ง คือ เงิน (Money) หน่วยงานจำเป็นต้องมีงบประมาณเพื่อการบริหารงานหากขาด งบประมาณ การบริหารงานของ หน่วยงานก็ยากที่จะบรรลุเป้าหมาย รวมทั้งเรื่อง ทรัพยากรหรือวัสดุ (Material) การบริหารจำเป็นต้องมีวัสดุอุปกรณ์หรือ ทรัพยากรในการบริหาร หากหน่วยงานขาดวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรในการบริหารแล้วก็ย่อมจะเป็นอุปสรรค หรือก็ให้เกิด ปัญหาในการบริหารงาน และองค์ประกอบสุดท้าย คือ การบริหารจัดการ (Management) เป็นภารกิจของผู้บริหารหรือ ผู้บังคับบัญชาโดยตรง คือเป็นกลไกและตัวประสานที่สำคัญที่สุดในการประมวล ผลักดันและกำกับปัจจัยต่างๆ ให้สามารถดำเนินไป ได้โดยมีประสิทธิภาพจนบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานตามที่ต้องการ

สรุปว่า การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ของบุคคลร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมหรืองานให้บรรลุ วัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยอาศัยกระบวนการและทรัพยากรทางการบริหารเป็นปัจจัยก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริหาร จะบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของทฤษฎีและหลักการบริหาร เพื่อจะได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการทำงาน

นอกจากที่ได้เสนอเรื่อง การบริหาร แล้ว ควรทำความเข้าใจของคำว่า การจัดการ (Management) ซึ่งหมายถึง ขบวนการที่ทำให้ งานกิจกรรมต่างๆ สำเร็จลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลด้วยคนและทรัพยากรขององค์กร (Robbins and DeCenzo, 2004; Certo, 2003) ซึ่งตามความหมายนี้องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ได้แก่ ขบวนการ (Process) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) ขบวนการ (Process) ในความหมายของการจัดการนี้หมายถึงหน้าที่ต่างๆ ด้านการ จัดการ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การโน้มนำ (Leading In fluencing) และการควบคุม (Controlling) มีรายละเอียด ดังนี้ การวางแผน (Planning) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเป้าหมายขององค์กร สร้างกลยุทธ์ เพื่อแนวทางในการดำเนินไปสู่เป้าหมาย และการกระจายจากกลยุทธ์ไปสู่แผนระดับปฏิบัติการ โดยกลยุทธ์และ แผนในแต่ละระดับและแต่ละส่วนงานต้องสอดคล้องประสานกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในส่วนงานของตนและเป้าหมายรวม ขององค์กรด้วย สำหรับ การจัดองค์กร (Organizing) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดโครงสร้างขององค์กร โดยพิจารณา ว่า การที่จะทำได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้นั้น ต้องมีงานอะไรบ้าง และงานแต่ละอย่างจะสามารถจัดแบ่งกลุ่มงาน ได้อย่างไร มีใครบ้างเป็นผู้รับผิดชอบในแต่ละส่วนงานนั้นและมีการรายงานบังคับบัญชาตามลำดับชั้นอย่างไร ใครเป็นผู้ มีอำนาจในการตัดสินใจ อีกประการหนึ่ง คือ การโน้มนำพนักงาน (Leading In fluencing) เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดการ ให้พนักงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งต้องใช้การประสานงาน การติดต่อสื่อสารที่ดี การจูงใจในการทำงาน ผู้บริหาร ต้องมีภาวะผู้นำที่เหมาะสม อดความขัดแย้งและความตึงเครียดในองค์กร และการควบคุม (Controlling) เมื่อองค์กรมีเป้าหมาย และได้มี การวางแผนแล้วก็ทำการจัดโครงสร้างองค์กร ว่าจ้างพนักงาน ฝึกอบรม และสร้างแรงจูงใจให้ทำงาน และเพื่อให้แน่ใจว่า สิ่งต่างๆ จะดำเนินไปตามที่ควรจะเป็น ผู้บริหารต้องมีการควบคุมติดตามผลการปฏิบัติการ และเปรียบเทียบผลงานจริงกับเป้าหมายหรือ มาตรฐานที่กำหนดไว้ หากผลงานจริงเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายก็ต้องทำการปรับให้เป็นไปตามเป้าหมาย

อย่างไรก็ตามมีนักการศึกษาท่านหนึ่ง คือ ญัฐวัชร จันทโรธธณ์ (2563) กล่าวว่า การบริหารจัดการองค์การในหลาย ๆ มิติ ซึ่งได้แก่ การบริหารจัดการของการผลิต บุคลากร ผลิตภัณฑ์ และการตลาด บุคคลที่ทำให้กิจการใดๆ สำเร็จหรือไม่สำเร็จ ก็คือ ผู้บริหาร เพราะผู้บริหารมีกฎเกณฑ์กว่าเป็นผู้ที่บรรลุแล้วถึงหลักในการบริหาร แต่บางครั้งอาจจะเป็นการเข้าใจที่คลาดเคลื่อน มีความถูกต้องเป็นเพียงบางส่วนว่าผู้บริหารต้องเป็นผู้มีภูมิปัญญา ทักษะทางสังคม วาจาน่าเคารพ แต่ในหลักการการบริหาร ที่รอบคอบ และการบริหารจัดการ ผู้ที่มีความสามารถสูงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นได้ทั้งในด้านเทคโนโลยี การจัดการ การปัจเจกบุคคล สังคม ผู้บริโภคและตลาด สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบซึ่งกันและกันเอง ผู้บริหารต้องเตรียมพร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงและคงสภาพองค์การไว้ให้ได้ จัดการผู้ที่มีความสามารถสูงไว้เพื่อให้ผู้บริหารตื่นตัว รู้จักพัฒนาการตัดสินใจคุณค่าระหว่างเสริมสร้างให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ยึดถือ ยึดมั่นต่อหน้าที่และเป้าหมายขององค์การเน้นการทำงานเป็นทีมมากกว่าการทำงานเดี่ยว รู้จักจัดการกับอารมณ์ และความเครียด พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และตนเอง มากกว่าการมุ่งเน้นการควบคุม องค์การที่รับการเปลี่ยนแปลง ไม่ได้ ถึงแม้องค์การ ยังสามารถดำรงอยู่ได้แต่ก็ไร้การพัฒนาเสถียรภาพ และได้เพิ่มเติมเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ กล่าวคือ เป็นการดึงความสามารถที่โดดเด่นของแต่ละภาคส่วนออกมา โดยกำหนดการจัดการขั้นพื้นฐาน ดังนี้ การสัมผัสปัญหาและยอมรับกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ยึดติดกับตัวตนใดๆ หากคนที่เหมาะสมมาบรรเทาปัญหา ประมวลปัญหาแยกแยะระหว่างปัญหาหลักกับปัญหารอง แยกหมวดหมู่ของปัญหา ปัญหาหลักใครแก้ ปัญหารองใครแก้ แล้วดำเนินการแก้ไขในเวลาเดียวกันอย่าสนใจแต่ปัญหาหลัก ถ้าปล่อยไว้ในอนาคตปัญหารองจะกลายเป็นปัญหาหลักได้ ผลของการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร อะไรที่ในองค์การควรตัดหรือเพิ่ม ทำออกมาให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน และนำผลที่ได้มาประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการองค์การ ถ้าปรับเข้ากับรูปแบบขององค์การได้ โดยไม่เสียสมดุลภาพก็ปรับใช้ได้ แต่ถ้าไม่ได้ก็ต้องเปลี่ยนแปลงพัฒนาให้ออกมาเป็นองค์การเชิงการจัดการสมัยใหม่ ความพยายามรับรู้สิ่งใหม่ๆ เรียนรู้สิ่งที่จะเกิดขึ้น ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วเข้าใจในสิ่งที่เป็นเงื่อนไขของธุรกิจต่างหากเป็นตัวบ่งชี้

มีนักการศึกษาให้ข้อเสนอแนะ การบริหารจัดการกิจกรรมปั่นจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว ดังนี้ (อติเรก อุ่นเจริญ และพลเดช เขาวรัตน์, 2558)

1) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ ตลอดจนประชาชนในพื้นที่ ควรร่วมมือกันพัฒนาสภาพพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ ให้เป็นที่ดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวได้

2) ด้านทางจักรยาน เส้นทางท่องเที่ยว เส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว ควรมีการจัดทำทางจักรยานให้ได้มาตรฐาน มีการตีเส้น ทาสี แบ่งช่องทางให้เป็นสัดส่วน รวมทั้งมีการจัดทำป้ายบอกเส้นทาง ป้ายแนะนำแหล่งท่องเที่ยว ป้ายจำเป็นต่างๆ เพื่อความปลอดภัยและเป็นการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวหันมาสนใจการใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น

3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว ควรมีการจัดเตรียมไว้ให้ครบ และเพียงพอ

4) ด้านการประชาสัมพันธ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว รูปแบบการใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว ตามสื่อต่างๆ ให้มากขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต แผ่นพับ เป็นต้น

5) ด้านการจัดกิจกรรม ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้จักรยาน เช่น จัดการแข่งขันจักรยานประจำปี จัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว เป็นการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวที่หันมาใช้จักรยานเพื่อท่องเที่ยวมากขึ้น

6) ด้านแผนที่เส้นทางจักรยาน จะต้องสร้างเส้นทางจักรยานที่เชื่อมต่อกันเป็นวงรอบ เป็นเครือข่ายต่อเนื่อง ให้สามารถใช้จักรยานเดินทาง ไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ได้โดยไม่ติดขัด และควรมีหลายเส้นทาง

7) ด้านการจัดการอย่างเป็นระบบ หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ องค์กรภาคประชาชน ควรมีการทำข้อตกลงร่วมกันในการดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

สรุปว่า การบริหารจัดการกิจกรรม หมายถึง การบริหารงานของผู้บริหารที่ใช้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของทฤษฎี และหลักการบริหารดำเนินกิจกรรมหรืองานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยอาศัยการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การโน้มนำ (Leading In fluencing) และการควบคุม

(Controlling) สำหรับการบริหารจัดการกิจกรรมปั่นจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวให้เป็นแนวปฏิบัติในที่มีแบบแผน มีดังนี้ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรการท่องเที่ยว หน่วยงาน ด้านทางจักรยาน เส้นทางท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดกิจกรรม ด้านแผนที่เส้นทางจักรยาน และด้านการจัดการอย่างเป็นระบบ

3. การปั่นจักรยาน

นักการศึกษากล่าวถึงการปั่นจักรยานดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2542) ให้ความหมายของคำว่า กิจกรรม หมายถึง การที่ผู้เรียนปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อการเรียนรู้ และเมื่อนำคำว่า การปั่นจักรยาน มารวมกัน จะได้คำว่า กิจกรรมการปั่นจักรยาน ซึ่งมีความหมายว่า การใช้จักรยานในการเดินทาง การพักผ่อน หรือสำหรับการแข่งขันกีฬา แล้วแต่วัตถุประสงค์ของผู้ปั่นจักรยานมาใช้

อดมิน (2563) กล่าวว่า การปั่นจักรยานเป็นการออกกำลังกาย ที่มีคนสนใจมากขึ้นเรื่อยๆ กิจกรรมชนิดนี้ดีต่อสุขภาพ เพราะใช้กล้ามเนื้อเต็มศักยภาพทุกส่วน ไม่ว่าจะปั่นหน้าอก แขน ขา เอว จนถึงข้อเท้าเลย ทั้งกล้ามเนื้อมัดเล็กมัดใหญ่ ถูกดึงออกมาใช้หมด แม้จะทำให้คนที่ปั่นเหนื่อยกว่าปกติก็จริง แต่มันทำให้ได้เผาผลาญไขมันทุกส่วนกับสร้างกล้ามเนื้อไปพร้อมกันด้วย นอกจากนี้กิจกรรมปั่นจักรยาน โดยการเพิ่มเส้นทางจักรยาน ยังช่วยแก้ปัญหาโรคติดได้แน่นอน กล่าวคือ ปัญหาโรคติดเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับเมืองใหญ่ๆ ของโลกแทบทุกเมือง แม้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะพยายามหาวิธีในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ก็ตาม ทว่ามันก็ยังไม่สามารถสร้างวิธีการได้ผลแบบเต็มร้อย จนมีอีกหนึ่งแนวความคิดเสนอขึ้นมาว่าหากมีการเพิ่มช่องทางจักรยานจะแก้ไขปัญหาโรคติดได้ ยกกรณีตัวอย่างในเมืองแมตต์ฮัตตัน รัฐนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา มีผลการศึกษเกี่ยวกับทางจักรยานในเกาะแมตต์ฮัตตันจากหน่วยงานด้านการขนส่งนิวยอร์กระบุว่า การแบ่งเอาถนนเพื่อมาทำเป็นเส้นทางจักรยานเฉพาะรูปแบบใหม่เมื่อปี 2557 นอกเหนือการเพิ่มความปลอดภัยความสะดวกให้กับผู้ใช้งานจักรยานแล้ว ยังช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการค้าปลีก เพิ่มจำนวนต้นไม้ และคุณภาพชีวิตดีๆ ให้กับชาวเมืองอีกด้วย แต่สิ่งที่น่าสนใจสุดๆ คือการเพิ่มทางจักรยานเฉพาะลงไปบนท้องถนนจะทำให้โอกาสการจราจรที่องถนนด้วยรถยนต์มีอัตราเฉลี่ยความเร็วสูงขึ้นจากทฤษฎีที่ถูกนำไปปฏิบัติจริงในสหรัฐอเมริกา มองเห็นภาพว่าการเพิ่มทางจักรยานแก้ปัญหาโรคติดได้

นอกจากนี้การปั่นจักรยานมีประโยชน์มากมาย ดังนี้ (Bicycle, 2563)

1) ประโยชน์ทางด้านสุขภาพ ร่างกายแข็งแรง ส่งผลให้หัวใจและกล้ามเนื้อหัวใจแข็งแรง ช่วยกระตุ้นระบบการไหลเวียนของเลือดดีขึ้น ทำให้เลือดส่งไปหล่อเลี้ยงอวัยวะของร่างกายส่วนต่างๆ สมอง ไต เป็นอย่างดี และยังช่วยลดการสะสมไขมันในสายเลือด ป้องกันเส้นเลือดตีตันได้

2) ช่วยในเรื่องของระบบการหายใจให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น ไม่เหนื่อยง่าย

3) ช่วยลดภาวะความเครียดของร่างกายได้ เพราะว่าการปั่นจักรยานออกกำลังกายจะช่วยเพิ่มระดับฮอร์โมนแอนโดรฟินช่วยลดความเครียด

4) ช่วยเพิ่มสร้างมวลกล้ามเนื้อร่างกายให้แข็งแรง โดยเฉพาะกล้ามเนื้อในส่วนของ ขา เอวและสะโพก

5) ช่วยให้การเผาผลาญไขมันและแคลอรีได้เป็นอย่างดีสำหรับผู้ที่มีไขมันสะสมในปริมาณมาก

6) การออกกำลังกายด้วยการปั่นจักรยานนอกจากจะได้ประโยชน์ทางด้านสุขภาพ ร่างกายแข็งแรงแล้ว ยังได้สังคมในการพบปะกลุ่มคนที่ออกกำลังกายด้วยจักรยานด้วยกัน เพราะปัจจุบันมีการจัดกลุ่มเพื่อการขี่จักรยานท่องเที่ยวออกทริปต่างๆ มากมาย

ถึงแม้ว่าการปั่นจักรยานมีประโยชน์ก็ตาม ก็ยังมีข้อควรระวังในการปั่นจักรยาน ดังนี้

1) เบาะนั่งจักรยานหรือที่เรียกว่าอานจักรยานนั้นจะต้องมีความเหมาะสมกับสรีระร่างกายของผู้ปั่นจักรยาน ไม่ควรจะนิ่มเกินไปอาจทำให้ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อต้นขาได้แต่อานนั่งจักรยานแข็งเกินไปอาจส่งผลให้เกิดการอักเสบของกล้ามเนื้อขาได้ง่ายๆ

2) ความสูงของอานจักรยาน ควรมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับความยาวของขาผู้ขี่จักรยาน เมื่อถึงจุดสุดควรให้อองศาของเข้าเท่ากับแนวตรงของขาไม่เกิน 150 องศา ไม่เช่นนั้นจะทำให้ปวดกล้ามเนื้อขาและเมื่อยลำได้ง่ายๆ

3) สิ่งที่น่าคิดถึงอีกเรื่อง คือ การใช้เส้นทาง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่นำมาพิจารณาในกิจกรรมการปั่นจักรยาน ดังตัวอย่างในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีเส้นทางที่สามารถขี่จักรยานไปตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ได้หลายเส้นทาง ได้แก่

เส้นทางช่วงที่ 1 เริ่มต้นที่สำนักงาน ททท. พระนครศรีอยุธยา-ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ฯ ระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร เดินทางจากฝั่งตรงข้าม ททท. ออกรถตรงไปแล้วเลี้ยวซ้ายเข้าถนนโรจนะ ผ่านพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยาและศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้ามพิพิธภัณฑฯ ควรใช้เวลาอยู่ที่นี้ประมาณ 1 ชั่วโมงครึ่ง

เส้นทางช่วงที่ 2 ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา- วัดพระศรีสรรเพชญ์ ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร จากศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์ฯ ให้เลี้ยวซ้ายออกสู่ถนนโรจนะ ผ่านศาลากลางจังหวัดหลังเก่า แล้วเลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนศรีสรรเพชญ์ ผ่าน ททท. และวัดเกษ ตรงไปเรื่อยๆ จะเห็นวิหารพระมงคลพิตรและวัดพระศรีสรรเพชญ์อยู่ด้านซ้ายมือ ควรใช้เวลาอยู่ที่นี้ประมาณ 1 ชั่วโมง

เส้นทางช่วงที่ 3 วัดพระศรีสรรเพชญ์-วัดมหาธาตุ-วัดราชบูรณะ ระยะทาง ประมาณ 1 กิโลเมตร จากวัดพระศรีสรรเพชญ์ให้ตรงไปตามถนนนเรศวร ผ่านกลางระหว่างวัดมหาธาตุและวัดราชบูรณะ และสามารถแวะชมพิพิธภัณฑฯเรือไทยใกล้ ๆ นั้นได้ ควรใช้เวลาที่วัดมหาธาตุและวัดราชบูรณะประมาณ 1 ชั่วโมง

เส้นทางช่วงที่ 4 พิพิธภัณฑฯเรือไทย-วัดหน้าพระเมรุ ระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร จากพิพิธภัณฑฯเรือไทยใช้เส้นทางถนนสีกันสายเดิมเลยไปจนถึงถนนนเรศวรให้เลี้ยวซ้ายตรงไปจนถึงทางแยกให้เลี้ยวขวาแล้วตรงไป และเลี้ยวซ้ายอีกครั้งเข้าสู่ถนนสายรอบเกาะเมือง ขับเลียบผ่านแม่น้ำลพบุรีไปจนถึงวัดหน้าพระเมรุ ควรใช้เวลาชมความงามของพระอุโบสถและองค์พระประธานทรงเครื่องสมัยอยุธยาประมาณ 1 ชั่วโมง

เส้นทางช่วงที่ 5 วัดหน้าพระเมรุ-วัดโลกยสุธา ระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร จากวัดหน้าพระเมรุให้เลี้ยวขวาไปตามถนนเลียบแม่น้ำลพบุรี ระหว่างทางด้านซ้ายมือจะเป็นเขตพระบรมมหาราชวังของกรุงศรีอยุธยา ตรงไปเรื่อยๆ พอข้ามสะพานแล้วให้เลี้ยวซ้ายไปตามเส้นทางเลียบคลอง ตรงไปเรื่อยๆ จนมาถึงทางแยกเข้าวัดโลกยสุธาจึงเลี้ยวขวาเข้าไป ควรใช้ เวลาประมาณ 15 นาที หรือครึ่งชั่วโมง

เส้นทางช่วงที่ 6 วัดโลกยสุธา-วัดไชยวัฒนาราม ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร จากวัดโลกยสุธาให้ย้อนกลับด้วยเส้นทางเดิมที่เข้ามา จนออกปากทางถนนเลียบคลองท่อจนถึงทางแยกขวามือ ผ่านสวนสมเด็จพระเจ้า ตรงไปจนถึงสามแยกแล้วให้เลี้ยวซ้ายข้ามสะพานวัดกษัตราธิราชวรวิหาร จากนั้นเลี้ยวซ้ายตรงไปตามเส้นทาง จะมองเห็นวัดไชยวัฒนาราม ควรใช้เวลาเดินชม ความงามของวัดนี้ประมาณครึ่งชั่วโมง หรืออาจจะใช้เวลามากกว่านี้ก็ได้

เส้นทางช่วงที่ 7 วัดไชยวัฒนาราม-บ้านโปรตุเกส ระยะทางประมาณ 4 กิโลเมตร จากวัดไชยวัฒนารามไปตามทางถนนลาดยางเรื่อยๆ จะผ่านบ้านเรือนไทยโบราณ จากนั้นให้เลี้ยวซ้ายที่สามแยก เส้นทางนี้จะผ่านวัดพุทไธสวรรย์ สุดทางสายนี้คือหมู่บ้านโปรตุเกส

เส้นทางช่วงที่ 8 บ้านโปรตุเกส-วัดพุทไธสวรรย์ ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร จากบ้านโปรตุเกสย้อนกลับเส้นทางเดิมจนถึงวัดพุทไธสวรรย์ ควรใช้เวลาที่นี้ประมาณครึ่งชั่วโมง

เส้นทางช่วงที่ 9 วัดพุทไธสวรรย์-สำนักงาน ททท. พระนครศรีอยุธยา ระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร จากวัดพุทไธสวรรย์ผ่านโรงเรียนวัดพุทไธสวรรย์ แล้วเลี้ยวซ้ายไปท่าเรือข้ามฟาก นำจักรยานข้ามฟากไปอีกฝั่งหนึ่ง จากนั้นจึงเลี้ยวซ้ายกลับไปทาง ททท. (Theme Grill, 2020)

ตามที่ได้กล่าวมาเบื้องต้นเกี่ยวกับกิจกรรมปั่นจักรยาน มีหลายหน่วยงานให้ความสนใจกิจกรรมปั่นจักรยาน เช่น อดีตรอง อุนเจริญ และพลเดช เชาวรัตน์ (2558) กล่าวว่าปัจจุบันได้ใช้จักรยาน เป็นเครื่องมือ เป็นกิจกรรมในการสื่อสาร การส่งเสริม ประชาสัมพันธ์เรื่องต่างๆ มากมาย รวมถึงการท่องเที่ยวด้วย สอดคล้องกับทวิศักดิ์ พระนคร (2563) กล่าวว่า กิจกรรม “ปั่นชีวฯ ชมกรุงเทพฯ 60 โล” จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วันที่ 9 สิงหาคม 2563 ได้ใช้เส้นทางในอำเภอพระนครศรีอยุธยา ไปตามวัดที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ โดยวัตถุประสงค์ของกิจกรรมครั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการออกกำลังกายและส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 545 คน ประกอบด้วย ผู้หญิง

จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 53.21 และผู้ชาย จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 46.79 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาอายุของผู้เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 36.69, อายุ 41-50 ปี จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50, อายุ 31-40 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 18.35, อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 8.26 และอายุ 20-30 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 ตามลำดับ และพิจารณาคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ปริญญาตรี จำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 51.01, มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ปวช.) จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 15.60, อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.) จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 11.19, มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 10.46, ปริญญาโท จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 8.99, และปริญญาเอก จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 2.75 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาอาชีพของผู้เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า รับจ้าง จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 36.51, ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 23.85, หน่วยงานเอกชน จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90, ราชการ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 11.93, นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 6.42, เกษตรกร จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10, รัฐวิสาหกิจ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.73 และข้าราชการบำนาญ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.55 ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาระดับข้อความคิดเห็นในแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยคำถามแต่ละข้อเป็นลักษณะการจัดลำดับทัศนคติที่บุคคลที่กรอกแบบข้อคำถามแบบเลือกตอบตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) เป็นการแบ่งระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ระดับที่ 5 หมายถึง มากที่สุด ระดับที่ 4 หมายถึง มาก ระดับที่ 3 หมายถึง ปานกลาง ระดับที่ 2 หมายถึง น้อย ระดับที่ 1 หมายถึง น้อยที่สุด และเกณฑ์การแปลผล โดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยของช่วงคะแนน 5 ระดับ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความต้องการให้มีกิจกรรมในครั้งต่อไป ($\bar{X} = 4.94$) รองลงมา คือ ภาพรวมความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ ($\bar{X} = 4.92$) และกิจกรรมนี้ส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพมากน้อยเพียงใด ($\bar{X} = 4.90$) ตามลำดับ สำหรับความคิดเห็นปลายเปิด พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฯ ให้ความคิดเห็นว่า เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ได้ออกกำลังกาย และส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมที่สนุกและดีมากๆ เจ้าหน้าที่ (Staff) ดูแลและบริการดีมาก บรรยากาศ สถานที่มีความประทับใจ แต่มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีจุดพักตามวัดที่สำคัญ ควรเพิ่มระยะทางและควรเปลี่ยนเส้นทางในการปั่นจักรยาน และควรมีการจัดกิจกรรมนี้ทุกๆ สัปดาห์ รวมทั้งเสนอแนะวัตถุประสงค์ของกิจกรรมในครั้งต่อไปคือ เพื่อทำบุญไหว้พระ 9 วัด

สรุปว่า กิจกรรมการปั่นจักรยาน เป็นกิจกรรมออกกำลังกายที่มีการใช้กล้ามเนื้อเต็มศักยภาพทุกส่วน ไม่ว่าจะเป็นหน้าอก แขน ขา เอว จนถึงข้อเท้าเลย ทั้งกล้ามเนื้อมัดเล็ก มัดใหญ่ ถูกดึงออกมาใช้หมด เป็นกิจกรรมที่สนุกสนานมีประโยชน์มากมาย เช่น กิจกรรมปั่นเพื่อสุขภาพ ช่วยส่งเสริมให้คนไทยมีสุขภาพดี ห่างไกลโรค กิจกรรมปั่นเพื่อรณรงค์ด้านยาเสพติด กิจกรรมปั่นเพื่อลดโรคร้าย เป็นต้น ทั้งนี้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริม ประชาสัมพันธ์เรื่องต่างๆ และวงการจักรยานดีขึ้น ทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น มีการค้าขายจักรยานมากขึ้น สร้างสรรค์ประเภทจักรยานต่างๆ เกิดขึ้น เช่น จักรยานเสือหมอบ จักรยานภูเขา เป็นต้น เพื่อตอบสนองการขี่ของนักปั่นจักรยานบนท้องถนน รวมถึงเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วย

4. การท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในปัจจุบันมีอัตราการเติบโตและเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจ จัดเป็นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดรายได้อย่างมหาศาลให้กับประเทศ ซึ่งมีนัยการศึกษากล่าวถึงการท่องเที่ยว ดังนี้

สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว (2557) ระบุว่า การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางจากท้องถิ่นเป็นถิ่นที่อยู่โดยปกติของตนไปยังท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว สอดคล้องกับสุดิ ชิดชอบ (2548) ให้ความหมายและกล่าวถึงการท่องเที่ยวไว้ว่าเป็นกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ หรือนันทนาการรูปแบบหนึ่งของมนุษย์ที่เกิดขึ้น ระหว่างเวลาว่าง มีการเดินทางเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเป็นการเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง ซึ่งหมายถึง การเดินทางจากที่อยู่อาศัยที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง ซึ่งถือเป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยไม่คำนึงว่าระยะทางนั้นจะใกล้หรือไกล และการเดินทางนั้นจะมีการพักผ่อนค้างคืนหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อการเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมีแรงกระตุ้นจากความต้องการทางกายภาพเพื่อสนองความต้องการในการพักผ่อนคลายเครียดใน

ชีวิตประจำวัน และตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น อีกทั้งเป็นกระบวนการพัฒนาคนในแง่การเรียนรู้ สร้างสมประสบการณ์และวิสัยทัศน์จากการเดินทางท่องเที่ยวได้อีกด้วย

ปัจจุบันเรื่องอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทย ได้เป็นพลังขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจที่แสดงบทบาทเด่นชัดในตลอดสี่ทศวรรษที่ผ่านมา ความสำเร็จโดยรวมหรือบางส่วนนั้น ย่อมมาจากพลังของฟินเฟืองหรือพลังขับเคลื่อนทั้งส่วนเล็กและส่วนน้อยที่ช่วยกันผลักดันกันดีให้อุตสาหกรรมนี้เคลื่อนไหว ไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง และแสดงบทบาทในการเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ซึ่งนำไปสู่การจ้างงาน สร้างอาชีพ การกระจายรายได้และการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากหลายร้อยสาขา เป็นการสร้างความมั่งคั่งให้กับประชาชน และประเทศชาติอย่างอนเอนอนันต์ และนำไปสู่ความสำเร็จในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2550) ดังนั้นมีนักการศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) ระบุว่า ข้อคำนึงถึงและการวางแผนกิจกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงโทรคมนาคมให้ดีขึ้นนั้น มีดังนี้ ขั้นการจัดสรรแบ่งเขตพื้นที่ในทรัพยากรท่องเที่ยว ขั้นการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวในแต่ละเขต ขั้นการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมเสริมในทรัพยากรท่องเที่ยว ขั้นการประเมินขีดความสามารถรองรับนักท่องเที่ยวในแต่ละเขตพื้นที่ ขั้นการให้การศึกษาถึงผลกระทบของการพัฒนาการท่องเที่ยวในแต่ละเขตพื้นที่ของทรัพยากรท่องเที่ยว ขั้นการจัดให้มีข้อมูล รายละเอียดเกี่ยวกับให้นักท่องเที่ยวต้องการรู้ และขั้นการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวให้เพียงพอ

นอกจากนี้ สมภรณ์ คงเจริญกาย (2548) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้เข้ามาท่องเที่ยวที่มีผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้ที่เข้ามาท่องเที่ยวมีพฤติกรรมการได้รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาขึ้นมาจากการบอกของญาติและเพื่อนแนะนำที่เข้ามา ที่ท่องเที่ยวก่อนแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการเข้ามาไหว้พระตามวัดต่างๆ ซึ่งจะเข้ามาท่องเที่ยวเฉลี่ยอยู่จำนวน 2-4 ครั้ง ในช่วงวันเสาร์และวันอาทิตย์ ด้วยการใช้จ่ายหารยนต์ส่วนตัว และเมื่อเข้ามาท่องเที่ยวแล้ว ผู้เข้ามาท่องเที่ยวมักจะจ่ายใช้สอยซื้อของเบ็ดเตล็ด จำนวนเฉลี่ยไม่เกิน 1,000 บาท ลักษณะการท่องเที่ยวตามสถานที่เป็นการเดินเท้าเที่ยวชมสถานที่ต่างๆ มีอาณาบริเวณใกล้เคียงกัน มุ่งเน้นความสนใจด้านโบราณสถาน ส่วนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่สามารถดึงดูดกลุ่มผู้เข้ามาท่องเที่ยวคือ การจัดงานมรดกโลก โดยรับทราบข้อมูลการจัดงานจากทางวารสารการท่องเที่ยว และผู้เข้ามาท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่จะกลับมาท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอีกครั้ง การศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีต่อด้านสถานที่ ด้านการอำนวยความสะดวก และด้านบริการ ส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้ามาท่องเที่ยวจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้เข้ามาท่องเที่ยวที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อระดับความพึงพอใจในการเข้ามาท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้ามาท่องเที่ยวจำแนกตามพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมความถี่ในการเข้ามาท่องเที่ยว การเดินทางลักษณะค่าใช้จ่ายในการเข้ามาท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายที่ใช้ และการกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้งที่แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการเข้ามาท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมของผู้เข้ามาท่องเที่ยว พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน และสถานภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทำนองเดียวกันกับ ธนรัตน์ รัตนพงศ์ธระ , เสรี วงษ์มณฑา, ชุชนะ เตชคณา และณัฐพล ประดิษฐ์ผลเลิศ (2561) ได้ศึกษาศึกษาภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 1) ด้านสิ่งดึงดูดใจในแหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77, S.D. = 0.70$) ได้แก่ ประเภทมรดกวัฒนธรรม มีพื้นที่ประวัติศาสตร์โดดเด่น 2 อำเภอ จาก 16 อำเภอ ประเภทมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม มีศิลปะการแสดง เทศกาล ประเพณี ความรู้ วิถีชีวิตและแนวปฏิบัติในที่มีแบบแผนมาจากสมัยกรุงศรีอยุธยาที่สามารถพัฒนาและฟื้นฟูขึ้นมาใหม่ 2) ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและความสะดวกด้านการคมนาคม มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80, S.D. = 0.70$) สามารถเดินทางได้ 4 ช่องทาง ได้แก่ การเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว การเดินทางโดยรถโดยสารสาธารณะ การเดินทางโดยรถไฟ และการเดินทางภายในจังหวัดโดยรถประจำทาง และรถรับจ้าง แต่ควรส่งเสริมการให้บริการรถประจำทางสำหรับนักท่องเที่ยว 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85, S.D. = 0.70$) ได้แก่ ที่พักสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ 10,000 คนต่อคืน และยังมีร้านอาหาร

ศูนย์การค้าศูนย์ให้บริการนักท่องเที่ยวและการให้บริการห้องน้ำสาธารณะ ครอบคลุมทุกพื้นที่ 4) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.66) ได้แก่ กิจกรรมชมโบราณสถาน กิจกรรมท่องเที่ยวทางน้ำ กิจกรรมขี่จักรยาน ตามเส้นทางประวัติศาสตร์ กิจกรรมนั่งสามล้อเครื่องชมโบราณสถาน และกิจกรรมนั่งช้าง โดยยังพบว่าควรพัฒนาเส้นทางจักรยานและฟื้นฟูกิจกรรมนั่งรถม้า และนั่งสามล้อป็น 5) ด้านสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.78) ได้แก่ ด้านการไฟฟ้า ด้านการใช้น้ำ ด้านสาธารณสุข และด้านความปลอดภัย เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยว ด้านธนาคารและการเงิน มีจุดให้บริการแลกเงินตราต่างประเทศไม่ทั่วถึง ด้านการโทรคมนาคมและการประชาสัมพันธ์ประสบปัญหาป้ายมีเพียงภาษาไทย 6) ด้านโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.72) ได้แก่ การจำหน่ายโปรแกรมการท่องเที่ยวการให้บริการโดยรถท่องเที่ยวโดย ชสมก. และการให้บริการโปรแกรมท่องเที่ยวมารถกลับเรือ สามารถให้บริการนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติได้ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชนสามารถนำศักยภาพดังกล่าวนี้ มากำหนดแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในส่วนที่รับผิดชอบ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างการบูรณาการทุกภาคส่วนให้เกิดความยั่งยืน สอดคล้องกับ สุวัช วาณิชยวิรุฬห์ (2562) ได้กล่าวถึงแนวทางในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมกิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยให้ผู้นำชุมชนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบให้ทั่วถึงกัน ทั้งทางเสียงตามสาย หรือปากต่อปาก

สรุปว่า การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจ จัดเป็นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดรายได้อย่างมากตลอดให้กับประเทศ ดังนั้นหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องจะมีการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีสภาพดีอยู่แล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิมด้วยแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในส่วนที่รับผิดชอบ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างการบูรณาการทุกภาคส่วนให้เกิดความยั่งยืน โดยมีกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ กิจกรรมขี่จักรยานตามเส้นทางประวัติศาสตร์ กิจกรรมไหว้พระตามวัดต่างๆ กิจกรรมชมโบราณสถาน กิจกรรมท่องเที่ยวทางน้ำ กิจกรรมนั่งสามล้อเครื่องชมโบราณสถาน กิจกรรมนั่งช้าง เป็นต้น

5. บทสรุป

การบริหารจัดการกิจกรรมปั่นจักรยานส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการบริหารจัดการ กิจกรรมปั่นจักรยาน การท่องเที่ยว และข้อมูลจากกิจกรรมปั่นจักรยานเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มาวิเคราะห์องค์ประกอบที่เป็นการบริหารจัดการในการใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว พบว่าองค์ประกอบที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการกิจกรรมปั่นจักรยานส่งเสริมการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ด้านทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรการท่องเที่ยว หน่วยงานทางจักรยานด้านที่เกี่ยวข้องกับเส้นทางท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการใช้จักรยานเพื่อการท่องเที่ยว ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดกิจกรรม ด้านแผนที่เส้นทางจักรยาน และด้านการจัดการอย่างเป็นระบบ องค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้จำเป็นสำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา กิจกรรมปั่นจักรยานส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นพื้นที่เต็มไปด้วยทรัพยากรวัฒนธรรมที่สำคัญมากมาย และมีคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ บางสถานที่มีความงดงามเป็นเอกลักษณ์และมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวบ้านนับถือกัน แสดงถึงคุณค่าทางจิตวิญญาณ ทำให้เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว ดังนั้นจังหวัดพระนครศรีอยุธยานับเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมปั่นจักรยานเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

6. เอกสารอ้างอิง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2550). *Definition Domestic*. สืบค้น 20 กันยายน 2563, จาก

http://www2.tat.or.th/stat/web/static_tst.php.

เกษม จันทร์แก้ว. (2540). *โครงการสหวิทยาการบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ณัฐวัชร จันทโรธรงค์. (2563). *การบริหารการพัฒนาองค์การ*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช

วิทยาลัย. วิชาศักดิ์ พระนคร. (2563). *ปั่นชีวิต ๆ ชมกรุงเก่า 60 โฉ*. พระนครศรีอยุธยา: ศูนย์เรียนรู้ Toyota เมืองสี่แคว ออยุธยา.

- ธนรัตน์ รัตตพงษ์ธระ , เสรี วงษ์มณฑา, ชุชนะ เตชคณา และณัฐพล ประดิษฐ์ผลเลิศ. (2561). ศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล-ศรีวิชัย*. 10(1), 65-80.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). *การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิชาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- สมคิด บางโม. (2545). *องค์การและการจัดการ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: วิทยพัฒน์.
- สมาภรณ์ คงเจริญกาย. (2548). *พฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้เข้ามาท่องเที่ยวที่มีผลต่อการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว. (2557). *ความหมายการท่องเที่ยว*. สืบค้น 26 กันยายน 2563, จาก <http://www.tourismmatbuu.wordpress.com>.
- สุดดี ชิดชอบ. (2548). *ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวในเกาะช้าง จังหวัดตราด*. ชลบุรี: รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวิษ วาณิชยวิรุฬห์. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนแม่บทเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนเกาะเกร็ด อำเภอเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. *วารสารจันทร์เกษมสาร*. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร์เกษม, 25(1), 31-44.
- อดิเรก อุ่นเจริญ และพลเดช เชาวรัตน์. (2558). ระบบจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว กรณีศึกษา : อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์. *การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ “สร้างสรรค์และพัฒนาเพื่อก้าวหน้าสู่ประชาคมอาเซียน” ครั้งที่ 2*. วิทยาลัยนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา.
- แอตมิน. (2563). *สารบทความจักรยาน*. กรุงเทพมหานคร: ซัยไบค์ เฟด.
- Bicycle. (2563). *ประโยชน์ของการปั่น*. สืบค้น 20 กันยายน 2563, จาก <http://sites.google.com>
- DeCenzo, David A. & Robbins, Stephen P. (2004). *Human Resource Management*. 6th ed. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Samuel C. Certo. (2003). *Modern Management*. New Jersey: Prentice Hall.
- Schermerhorn, John R. (1999). *Management*. 6th ed. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- ThemeGrill. (2020). *กิจกรรมท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่น่าสนใจจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. สืบค้น 20 กันยายน 2563, จาก <http://www.tamdoo.com>